

Una veu trencaglaç

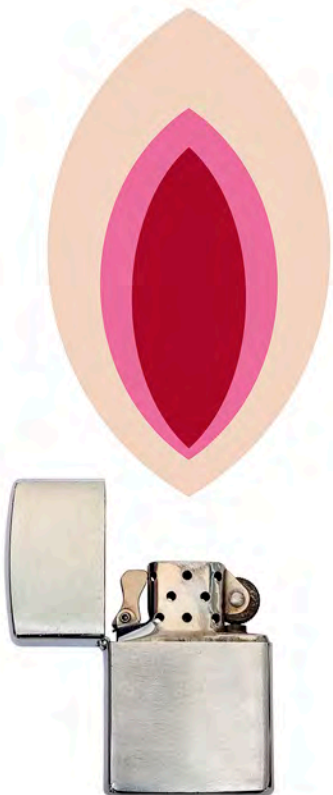
Hi ha alguna cosa de profundament pertorbador en la prosa d'Eva Baltasar. Una violència primigènia, una mirada d'acer, un to esgarrat, per colps vulgar, vulgaríssim. Primer a *Permagel*, que va sorprendre tothom; després a *Boulder*. *Permagel* em va colpir per la forta càrrega poètica, per les metàfores rebuscades (el mateix títol ho és), pel to esqueixat, i per la manera que parla de les dones. La mirada d'una dona sobre una altra, una mirada eròtica, ansiosa, per colps febril. *Permagel* és una *Ars amandi* lèsbica, que enlluerna per l'enèrgica consumació del desig i per la forma desinhibida en què ho narra.

En *Boulder* fa un pas més i la protagonista explica la maternitat de la seua companya Samsa. La visió d'Eva Baltasar de la maternitat és ferotge, és un odi infinit a aquell paper de mare, de monstre que es bada i dona vida, i que després alleta. Aquell descens a l'animalitat més primigènia, un retorn inopinat, un camí de davallada als orígens que s'inicia quan la seua companya decideix ser mare, i deixar-se inseminar. Eva Baltasar narra amb una immensa ràbia aquella transformació de la seua companya en mare, aquell pas de l'amant a la procreadora. *Boulder* és una novel·la forta, escrita sense concessions, on el seu personatge també pateix d'una misantropia extrema, d'una visió desencisada de la humanitat, com s'esdevenia a *Permagel*.

I alhora la protagonista es veu sovint encesa pel desig, pel desig cap a altres dones, per la passió més febril, i explica reiteradament "com se les folla". "Follar-la amb l'arnès és entre-

MARTÍ
DOMÍNGUEZ
@MartíDominguezR

IL·LUSTRACIÓ DE DIEGO MIR

tenir-me a desvetllar i matar de xafogor l'estiu, llançar-la molt amunt (...). Hores i hores. El temps regalima dels nostres cossos, se'ns esmuny entre les cames, l'anem clavant amb xinxetes a la paret". Si en *Permagel* va escriure escenes colpidores, en *Boulder* també aconsegueix aquests impactes literaris, que queden retinguts en la memòria. Malgrat la seua extensió tan curta, malgrat haver-hi moltes semblances amb l'anterior, l'univers que hi desenvolupa Eva Baltasar és primigeni i inexplorat literàriament (o almenys poc conegut), i ho fa sempre sobre el fil més arriscat, sense xarxa, en un funambulisme molt meritori.

I, tanmateix, malgrat aquesta prosaica exhibició de sexe, el que hi sura són les imatges, amb una poderosa força poètica. Baltasar ha publicat deu poemes anteriorment, i rere aquella prosa dura, directa, per colps eixuta, naix el lliri entre tantes espines. Potser per això els capítols són curts, de dues o tres planes, com qui treballa més aviat prosa poètica que novel·la. I potser també per això, aquestes dues novel·les són tan breus, perquè rere cadascun dels capítols hi ha una condensació literària, una reducció exigent i extrema. Eva Baltasar no aspira a explicar res més que el jo de la protagonista; tot gira al voltant del seu personatge principal, els altres són simples titelles de les seues necessitats, i apareixen desdibuixats i sovint estúpids. Tots són beneïts o idiotes (sa mare, sa tia, els islandesos, les seues amants...). Tot és profundament insuportable, tot és bernhardianament espantós.

Però remuntant aquest fàctic de la protagonista per la humanitat, el sexe ho redimeix tot, el desig que la posa en tensió, que la fa fremir, que la doblega, que li fa dreçar les orelles. Quan escriu aquestes pàgines, quan s'endinsa en els seus exercicis de caça, de depredadora, quan explica la seua darrera conquesta, la seua prosa aconsegueix tal tensió que tot s'hi redimeix. Una veu trencaglaç. Perquè el sexe és la gran força que mou totes les coses, el gran motor de la vida.